Poštno tekoči račun št. 24. — Conto corrente con la posta.

Posamezna številka 20 stotink.

Izhaja: vsak pondeljek in četrtek popoldne.
Stane za celo leto 15 L.
„ pol leta 8 „
„ četrt „ 4 „
Za inozemstvo celo leto 35 L.
Na naročila brez doposlane naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 95 V Gorici, v pondeljek 15. decembra 1924. Leto VII.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij „GORIŠKE STRAŽE"
Tisk Zadružne tiskarne v Gorici
Riva Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli štev. 5. — (prej Scuole). —

Na javno vprašanje - javen odgovor.

(Piše poslanec Besednjak.)

V Rimu sem dobil v roke »Edinost« od 4. decembra, v kateri vidim članič: »Poslanec Besednjak na delu za blagor ljudstva.« Nekoliko začuden čitam, da me vidijo še vedno v Gorici, ko se nahajam tu že od 29. novembra. Res sem svoje potovanje nekoliko odložil in nisem odpotoval v Rim isti dan, kakor je pisala »Straža«, toda zadržale so me nujne dolžnosti do svojih volivcev. Fantje in možje iz Slapa nad Vipavo so bili drugič aretirani in so se nahajali v ajdovskih zaporih. Ali ni bila moja poslanska dolžnost, da se zanje zavzamem? Kako sem mogel odpotovati, preden bi bili nedolžni ljudje na prostem! Ali naj bi bil odbil odposlanstvo Slapencev? Orožniki so nadalje v Gorah prepovedali delovanje telovadnih odsekov. Prišli so fantje v Gorico in prosili pomoči. Ali naj bi jih bil poslal domov? Moja dolžnost je bila, da posredujem in vztrajam v Gorici, dokler se zadeva ugodno ne reši. Goriški podprefekt je bil nadalje izdal ukaz, da so vse društvene prireditve prepovedane, če se ne motim, do 15. decembra. Društva so prosila pomoči. Ali naj bi jih bil odbil? Treba je bilo nadalje iti v Videm radi žganjekuhe itd. itd. Sicer pa nima smisla, da bi še dalje pisal. Vsak razsoden človek razume, da je bila moja dolžnost zadržati potovanje, in vsakdo mora le strmeti, da me »Edinost« radi tega napada! Sicer pa potujem v Rim, kadar se mi zdi potrebno; če se mi zdi, grem, če ne ostanem, kar je jasno za vsakega pametnega človeka.

Komaj sem dospel v Rim, me dohiti poročilo iz Gorice, da je tržaški prefekt prepovedal dramatične prireditve v slovenskem jeziku. Nemudoma sedem in napišem interpelacijo na notranjega ministra, v kateri protestiram proti nasilnemu in nekulturnemu ukrepu. Ali ni bila to moja dolžnost? Ne! V »Edinosti« čitam, da je bila moja interpelacija »ne samo nepotrebna, ampak naravnost škodljiva za blagor ljudstva.« Zakaj neki? Zato ker je poslal že poslanec Wilfan protestno brzojavko Mussoliniju! Res sem pozneje bral v »Edinosti«, brzojavko, ali se kljub temu nisem mogel dovolj nastrmeti nad nenavadnimi nazori tržaškega dnevnika. »Edinost« mi stavi nastopna vprašanja:

»Kaj neki si je mislila rimska vlada, ki ve, da imamo Slovenci v parlamentu samo dva poslanca, ko je prejela obe protestni brzojavki? Brez dvoma si bo mislila, da oba poslanca niti v takih važnih zadevah nista složna in vsled tega ne bo tudi na dotične proteste polagala nikake važnosti.

Vsled tega bi morali Vi, za blagor ljudstva vneti g. poslanec. Vaš protest opustiti, ker ta protest ni bil v blagor, ampak v odločno škodo našega ljudstva!«

Na javna vprašanja odgovarjam takole:

1. Kaj si je mislila vlada? Da sta oba poslanca ogorčena radi nasilnega odloka, ker oba protestirata. Drugega si ne more misliti noben minister, ki je pri čisti pameti.

2. Če govorite torej o nesložnem nastopu poslancev, ne veste, kaj pišete. Ali je morda zahteval en poslanec slovenske prireditve, drugi italijanske? Oba sta zahtevala eno in isto. Wilfan je poslal brzojavko Mussoliniju, Besednjak je pa vložil interpelacijo na pristojnega notranjega ministra Federzonija! Kaj je na tem slabega? Nič. Ko bi imeli mi Jugoslovani 100 poslancev v parlamentu, bi lahko vseh sto poslalo sto protestnih brzojavk Mussoliniju in vložilo 100 interpelacij na Federzonija! Škoda, da jih nimamo, da bi mogli to storiti. Čim več protestov, tem večji pritisk na vlado in tem bolj gotov uspeh.

3. Vlada ne more torej iz obeh protestov prav nič sklepati na neslogo, temveč ravno nasprotno. O neslogi bi jo mogli prepričati k večjemu članki, kakor jih priobčuje »Edinost« 4. decembra.

4. »Edinost« trdi, da ne bo polagala rimska vlada na proteste obeh poslancev »nikake važnosti«. Dogodki so dokazali ravno nasprotno. Odlok tržaškega prefekta je že preklican!

5. Iz tega lahko sklepa vsak Hrvat in Slovenec na Primorskem, v kakšno »odločno škodo našega ljudstva« je bila moja interpelacija.

S tem sklepam.

V Rimu, 7. decembra 1924.

Kaj se godi po svetu?

Pismo iz Rima.

(Piše poslanec Besednjak.)

Naslednje pismo posl. dr. Besednjaka smo za zadnjo številko prejeli prepozno. Zadeve, o katerih razpravlja, smo v listu sicer že kratko omenili, toda ker prinaša mnogo zanimivih in značilnih podrobnosti, ga, četudi nekoliko zakasnelo, priobčujemo v celoti. *(Op. ured.)*

V pondeljek se je pričelo v Rimu zasedanje Zveze narodov. Za Italijo je velika čast, da so prišli v njeno prestolico zastopniki inozemskih držav odločevat o vprašanjih, ki se tičejo usode vsega omikanega sveta. Ena izmed poglavitnih točk, o katerih bo sklepala Zveza narodov v Rimu, je razorožitev. Gre za to, da se zmanjšajo neznosna vojaška bremena, ki tlačijo vse narode Evrope in Amerike. Stomilijonske množice, ječeče pod pritiskom davčnih vijakov, gledajo tedni pozorno proti Rimu. Kaka odlika za Italijo, da si je izbrala Zveza narodov Rim za sedež svojih zborovanj! Toda kdor živi v političnih krogih glavnega mesta, se čudi, kako malo zanimanja in pozornosti vzbuja Zveza narodov v italijanski javnosti. Zdi se, kakor da bi bila Zveza narodov čisto postranska in brezpomembna stvar, o kateri se skoro ne splača razpravljati. Zakaj pred očmi italijanskega naroda sta se vzdignila kakor dva ognjena stebra, ki razsvetljujeta vso državo, dva velika, pretresujoča dogodka: razkritja, ki jih je priobčil proti fašistovski vladi bivši fašistovski tajnik Beltrani in tožba, katero je vložil glavni urednik popolarnega dnevnika »Popola« pri vrhovnem sodišču senata proti bivšemu fašistovskemu generalu ter načelniku vse državne policije senatorju De Bonu, češ da je bil pomagač morilcev poslanca Matteottija.

Ta dva dogodka sta napravila silovit vtis na so italijansko javnost in na hodnikih parlamenta, v kavarnah in na cestah ti done v ušesa pogovori o spomenici Beltranija in o tožbi Donatija. Kaj je vsebina spomenice Beltranija?

Morilci duhovnika Minzonija.

V njej opisuje bivši fašistovski tajnik nezakonitosti in nasilstva najvišjih fašistovskih prvakov ter osetljuje umor, ki so ga zvršili fašisti nad duhovnikom Minzonijem lansko leto. Duhovnik Minzoni je bil vnet organizator krščanske mladine in, kjer je deloval on, se fašizem ni mogel širiti. Odlični in energični duhovnik je služboval v kraju Argenti v pokrajini Ferrara. Ko so fašisti videli, da ne morejo Minzonija ukrotiti, so sklenili, da se ga znebijo e silo. Na nekem zborovanju fašistovske brambe v Ferrari se je fašistovski konzul vitez Forti obvezal, da bo dal on sam duhovniku Minzoniju »krepak nauk«. Par dni po zborovanju je poslal dva fašista v Argento, kjer je bival Minzoni. Morilca sta se predstavila tajniku domačega snopa Avgustu Maranu in mu javila, zakaj sta prišla. Maran jima je dal na razpolago dva domača snoparja, ki sta poučila morilca o navadah duhonika Minzonija. Ko se je Minzoni vračal z običajnega večernega sprehoda, sta ga napadla najeta fašista ter ga umorila z batinami.

Nasilneže je treba ščititi do zadnjega.

Umor je pretresel prebivalstvo vse pokrajine in orožniki ter sodnija so bili brž na nogah. V Argento je prihitel sam deželni tajnik fašistovske stranke Tomaž Beltrani ter začel preiskavo. Zvedel je koj prvi dan vso resnico, a je skrival oblastvu, zakaj *»stranka ni še nikdar zapustila pristašev, ki so zakrivili nasiltvu, ako ni bil njih položaj že naravnost obupen.«* Tako pravi sam Beltrani v spomenici in pristavlja: »Moja naloga je bila, da nadzorujem delo oblastev in če bi bil videl, da so našla pravo sled, bi bil naredil lepo potezo in izročil sam krivce.«

Orožniški podporočnik v Argenti se je vrgel z vnemo na delo in se je bližal s svojo preiskavo vedno bolj pravim krivcem. (Radi svoje poštenosti je bil pozneje premeščen!) Tajnik Maran je bil že v veliki zadregi, ko se je prikazal v Argenti rešitelj.

Načelnik policije pomaga krivcem.

Na lice mesta je prišel kvestor in njegova naloga je bila, da ulovi zločina. Mesto tega je pa postal njihov pomagač. Tajnik Beltrani je priznal kvestorju vso resnico, povedal mu je celó, da se skrivata oba morilca v hiši Marana in ga prosil, naj zabriše sledove zločina, dokler ne pridejo navodila *iz Rima* od fašistovskega generala Itala Balba. Načelnik policije je obljubil pomoč ter zčel iskati morilce, kjer jih ni bilo. Pri tej priliki je dal aretirati nedolžnega človeka. To ni bilo težko načelniku policije, saj je vodil on osebno vso preiskavo proti zločincem.

Ta čas je vporabil Beltrani za beg morilcev. Ustavil se je z avtomobilom pred hišo domačega tajnika Marana ter odpeljal morilca iz Argente. »Vedel sem,« — pravi Beltrani — »da sem v tem zagrešil zločin, toda po mojem tedanjem mišljenju so bile *postave fašizma nad postavami države.* Z druge strani sem vedel, da je bil istega mišljenja tudi Italo Balbo, kateremu sem bil podvržen.«

Nastop fašistovskega generala.

V tem je prihitel iz Rima general Italo Balbo. Toda njegov prihod ni mogel več pomagati tajniku Maranu. Zastopnik državnega pravdnika je že sumil Marana, da je zapleten v krvave dogodke in ga je pozval, naj se izroči sodniji. Ni nič pomagalo. Maran je moral v zapor. Toda general Balbo se ni vdal, ampak je napel vse sile, da reši zločince. »Gre za Marana« — je rekel — »in zapleten je tudi Forti. Ne smemo ju zapustiti. Eden je konzul, drugi je najlepši in najbolj zvesti fašist v deželi.«

Beltrani je poučil generala o vseh potankostih, povedal mu je, da je mogoče računati na popolno »zvestobo« načelnika policije, toda potrebna je največja previdnost, sicer pojde vse po zlu.

Ženska krila.

General Balbo je mislil, da je treba zamašiti najprej usta časopisju. Zato je poklical urednika katoliškega dnevnika »L'Avvenire d'Italia« na prefekturo. *Razgovor se je vršil v uradni sobi samega prefekta in prefekt je bil cel čas zraven.* Balbo je opomnil urednika, naj gleda, kaj piše, in naj bo previden, ko razpravlja o pomenu zločina, zakaj drugače bo že Balbo dokazal, kakšni politični vzroki tiče za umorom. General je trdil, da ima v rokah račune modistk in šivilj, katere je ranjki duhovnik Minzoni plačal za ženska oblačila. Na čistega in značajnega duhovnika so vrgli torej po smrti obtožbo, da se je pečal z ženskami in da so ženske in ne politika vzrok umora.

Bolj nesramnega sredstva si niso mogli izbrati. Kot pobožen kristjan je general Balbo izrazil istočasno knezonadškofu svojo bridko žalost nad nesrečnim koncem vzornega svečenika.

Na oder stopi minister pravde.

General Balbo je nato odpotoval v Rim in od tam nadaljeval borbo za oprostčenje zločinca Marana. Začeli so pritiskati na ministra pravde gospoda Oviglia. Ker Marana ni hotelo biti iz zapora, se je general Balbo razljutil in sklenil, da se maščuje nad ministrom Ovigliom. Bližale so se volitve 6. aprila. V neki seji izvršilnega odbora fašistovske stranke v Rimu je predlagal general Balbo, naj se izključi minister Oviglio iz kandidatne liste, ker ni poskrbel, da se izpustijo iz ječe nekateri fašisti, med njimi Maran, pomagač Minzonijevih morilcev. Oviglio se je moral zagovarjati pred volilnim odborom, ki je določeval bodoče poslance, in je poudarjal, da on kot minister pravde ne more vplivati na sodnike. Sicer je pa itak osvobodil že na tisoče fašistov iz ječe, ko je predlagal kralju znano pomilostitev.

Oprostite nedolžnika!

Minister Oviglio je bil torej začetkoma trd in se je šele polagoma začel mehčati. Obljubil je, da se bo za Marana zanimal in pozneje je res poslal svojega tajnika na sodišče, naj pospeši oprostčenje Marana. Bivši fašistovski tajnik Beltrani, ki priobčuje ta odkritja priznava, da je poslal tudi on več pisem ministru Ovigliu in ga rotil, naj naredi vse, kar je v njegovi moči, da se nedolžni Maran končno osvobodi iz zapora. Beltrani

je dobro vedel, da je Maran kriv, toda rotil je kljub temu ministra pravde, naj se zavzame za zločinca. Tako je ukazoval fašistovski general in poslanec Balbo, ki je seveda znal tudi, da je Maran zločinec. Da bi lažje prodrli s svojim namenom, so fašistovski voditelji vpili na volilnih shodih, da je Maran nedolžen in javno razglaševali, da je fašizem vse pokrajine Ferrara solidaren z Maranom. Višek so bile demonstracije fašistov pred zapori, v katerih je sedel Maran.

V mesecu aprilu je bil zločinec končno izpuščen, proces radi umora duhovnika Minzonija so sodniki ukinili vsled pomanjkanja dokazov.

„Naj govori minister Oviglio!“

Ta odkritja so vzbudila v italijanski javnosti nepopisljivo razburjenje. »Il Popolo«, glasilo Ljudske stranke, piše: Odkritja in dokumenti Beltranija so nagrmadili na ministra Oviglia težko, naravnost vničujočo odgovornost. Iz dokumentov je dokazano, da se je minister pravd zavzemal za osvoboditev Marana, česar bi ne bil smel storiti. Na potek pravice je vplival mož kateremu je dana ravno naloga, da jamči pravici popolno in brezpogojno neodvisnost. Narod, ki mora to ugotoviti, čuti, da je s tem omajeno vse njegovo kulturno življenje.

Pred to obtožbo, ki pada na ministra in na vlado, katere član je Oviglio, ne more ubežati minister pravde: on mora ali nemudoma poskrbeti, da se izročijo vsi krivci vpleteni v umor duhovnika Minzonija, sodišču (med te spada tudi general Balbo) ali pa mora odložiti svoje ministrsko mesto.

Nemci se otresajo skrajnežev.

Volitve 7. decembra niso prinesle Nemčiji velikih izprememb. Vendar je jasno dejstvo, da so skrajne stranke, komunisti na eni in narodni socialisti t. j. pristaši Hittlerja na drugi strani izgubili zaupanje nemškega naroda. Francoska politika železne roke je v majskih volitvah naravnost silila Nemce, da so oddali svoje glasove tema dvema strankama, ker sta obljubljali rešitev Nemčije izpod neznosnega jarma. Tako se je zgodilo, da so v maju dobili komunisti 62 mandatov, hitlerijanci 32, zdaj pa prvi le 45 in drugi le 14. Narastli so pa socialisti od 100 na 130 poslancev. Dosedanjemu kanclerju Marksu se je torej posrečilo dobiti priznanje ljudstva za svojo miroljubno politiko, vendar je izid volitev še vedno tak, da bo treba v novem parlamentu zopet stvarjati koalicije. Delajo se že vse mogoče možnosti.

Za republiko ali monarhijo.

To je bila druga parola v sedanjem nemškem volivnem boju. Republikanci so si priborili 40 sedežev več, kot so jih imeli v prejšnji zbornici, monarhisti (hitlerijanci, nemški nacionalci in nemška ljudska stranka) so pa oslabljeni. Nemška zbornica bo morala še vedno sestavljati kompromise, če bo hotela biti dela zmožna. Duhovi se pa le pomirjajo in to je dobro znamenje za bodočnost Nemčije.

DNEVNE VESTI

Žganjekuharjem.

Poslanec Besednjak je posredoval pri finančnem ministerstvu, da se dovoli do konca decembra polovična taksa za žganjekuho tudi v videmski pokrajini. Finančno ministrstvo je zahtevi drja Besednjaka ugodilo. O uspehu je poročal posl. Besednjak v »Gor. Straži«. Kmetje so na podlagi poročila v »Gor. Straži« zaprosili pri pristojnem uradu za dovoljenje žganjekuhe proti polovični taksi. Na uradu so jim pa izjavili, da niso prejeli nobenega obvestila o tej odredbi finančnega ministerstva. Kmetje so zadevo javili tajništvu Kmetsko-delavske zveze, ki je brzojavno naprosilo poslanca Besednjaka, da naj glede žganjekuhe znova posreduje pri ministerstvu.

Tajništvo K. D. Z. je prejelo danes poslančevo brzojavko, ki se glasi: »Ukaz o polovični taksi za žganjekuho šel v Videm 4. decembra.« *Če bi finančni urad delal v tej zadevi kmetom še nadalje sitnosti, naj javijo tajništvu K. D. Z., da bo pri uradu posredovalo.*

Fotograf Anton Jerkič umrl.

V petek dne 12. t. m. zvečer je umrl po vsem Goriškem dobro znani fotograf Anton Jerkič, star 58 let. Pokojnik je bil eden izmed onih obrtnikov, ki so pred desetletji kot zavedni Slovenci začeli orati ledino med goriškimi pridobitnimi sloji in dosegli tudii uspehe. Zato čast njegovemu spominu in pokoj njegovi duši! Preostalim naše sožalje.

Jubilej slovanske države.

Letos 25. decembra bo preteklo ravno 900 let, odkar je bil kronan prvi poljski kralj Boleslav Hrabri. Z letom 1024. se je začela politična in cerkvena samostojnost poljske države. Razmahnila se je potem tekom stoletij v veliko slavansko državo, ki je segala na Češko in Ogrsko na jugu, na severu pa poljubljala valove Baltiškega morja. Hrabri Poljaki pod Janom Sobieskim so bili tisti, ki so rešili Dunaj pred turškim navalom. Ko je Poljska izkrvavela v bojih s Tatarji in so jo doma izželi do poslednje srage plemiči-šlahčiči, je omagala. Priprosto ljudstvo ni imelo voditeljev, ki bi ga saj umeli. Tako se je zgodilo, da so si sosednje države Rusija, Prusija in Avstrija trikrat delile med seboj poljsko zemljo in poljsko kri. Ko se im je zazdelo potrebno, pa so zopet drobce nekdanje poljske slave priklicali k življenju. Po svetovni vojni so velevlasti, ne oziraje se toliko na samoodločbo narodov, kot na lastne interese, zopet ustanovile Poljsko kot republiko. Mlado državo razjedajo še mnoge težave. Naj bi se kmalu okrepila in naj bi si njeni vodilni politiki zastavili za glavni cilj sporazum z vsemi Slovani.

To želimo iskreno ob velikih dnevih poljske države!

Starosta slovenskih novinarjev.

V nedeljo je praznoval svojo sedemdesetletnico g. Makso Cotič, ravnatelj »Edinosti«. Že krog l. 1890. je vstopil v uredništvo imenovanega lista in še danes posveča svoje moči visokemu, a težavnemu poklicu novinarja. Naše častitke!

Kandidati Ljudske stranke v Sloveniji.

V četrtek 11. decembra so se zbrali v Celju zaupniki Slovenske ljudske stranke na sestanek, da določijo kandidate za prihodnje državnozborske volitve. Govoril je preizkušeni vodja slovenskega ljudstva dr. Korošec, ki je povdarjal, da se bije v teh volitvah boj za slovenski narod in ne za posamezne stranke. Kot kandidati za narodno skupščino so določeni večinoma vsi dosedanji poslanci, razen teh še dr. Gosar, borec krščansko-socialnih idej in njegov drug urednik Terseglav. Dalje glavni urednik »Slovenca« Smodej in kot kandidatni namestniki še nekaj drugih odličnih mož. Mi spremljamo volivno borbo s trdnim zaupanjem, da bodo zmagala zdrava življenja polna načela, ki jih zastopa ogromna večina slov. ljudstva.

„Oj, ti otroci!“

»Poslanec Farinacci v življenjski nevarnosti! Napad na Farinaccija!« Tako je vpilo vse fašistovsko časopisje, ko je bila, kakor smo zadnjič poročali, na njegovem atomobilu razbita šipa in je njen drobec lahko ranil Farinaccija. Mož je takoj postal »narodni martrnik«, katerega se hočejo nasprotniki radi njegove nevstrašene odločnosti iznebiti. Tudi opozicija je smatrala razglašeni napad za neopravičljivo dejanje, ki ji pri dosegi svojih ciljev lahko ogromno škoduje, ker so vsi vladni listi kazali na s krvjo oblitega Farinaccija. Na, pa ti pride spak in skazi vso mučeniško slavo. Izkazalo se je namreč, da so mladi paglavci metali kamenje s pračo in slučajno po nesreči zadeli šipo v avtomobilu, v katerem se je vozil Farinacci. Zdaj so jih že za ušesa potegnili, pa ne radi ubite šipe, ampak za to, ker so vse lepo po pravici povedali. Farinacci res nima sreče. Njegova nasilna načela splošno obsojajo, ko pa leže na mučeniške lavorike, mu jih otroci odnesejo.

Stara pesem.

Minister javnih del Sarouhi je sprejel v avdijenci nekatere poslance iz Julijske Benečije in jim za trdno obljubil, da bo gradnja železnice čez Predil prišla kot prva v poštev. Kolikokrat smo slišali že to pesem?

Italijansko-jugoslovanska pogajanja.

Jugoslovanski zunanji minister Ninčič se v Rimu živahno posvetuje z Mussolinijem. Dozdaj so uredili vprašanje prometa na Reki. Pogajajo se tudi o odpravi potnih listov in ureditvi meje. Listi imajo tudi že dolga poročila o večerjah in obedih na dvoru, pr Mussoliniju, na poslaništvih itd. Tako se pogajanja lepo v »soglasju« nadaljujejo.

Nameravan napad na ruskega poslanika v Parizu.

Ko se je vračal ruski poslanik Krasin v Parizu iz predsedniške palače, se je rinila skozi množico neka ženska in se je nervozno ozirala krog sebe. To se je zdelo sumljivo navzočemu policijskemu uradniku in je žensko aretiral. Pri njej so našli revolver. Na policiji je izjavila, da je hotela poslanika ustreliti, ker hoče odvrniti od Francije revolucijo, ki jo pripravlja boljševiški diplomat.

Če ni le „španska vas“?

Nekje na Španskem živi neka ženska Marija Barauda, ki že štiri leta ni ne jedla, ne pila in ne spala. Vnel si ji je bil namreč želodec in jo zdravniki vzdržujejo pri življenju le z vbrizgavanjem zdrave, sveže krvi. Taka hrana sicer ni zelo draga in bi bila zelo dobrodošla vsem, ki vsled revščine trpe lakoto, toda slavni zdravniki stanejo gotovo stokrat več kot najboljša hrana. In to tudi na Španskem.

Cerovščkov gospod

Življenje Valentina Staniča

(Spisal: **Jože Lovrenčič**)

(Dalje.)

4.

Bilo je že avgusta l. 1836., ko je deželna vlada iz Trsta poslala nadškofijskemu konsistoriju več izvodov knjige Hermana Čeha, namenjene gluhonemim, s prošnjo, naj bi jo mlajši duhovniki preštudirali in se posvetili vzgoji gluhonemih.

Kanonik Stanič ni bil več mlad, a vendar je vzel prvi v roko »Versinnlichte Denk- und Sprachlehre«, jo bral in študiral. Ko je bral predgovor, je obstal proti koncu zamišljen in ubogih sirot usmiljeni oče je užgal v njegovem srcu ogenj, ki ga je pretresel in ki ugasnil, dokler ni ugasnilo njegovo življenje.

Tako je bral v knjigi:

»Človeških usod vsemogočni vladar, brez katerega volje se za človeštvo nič velikega in dobrega ne more zgoditi, udihni vlvadam, v izpeljavo njegovih namer na zemlji osnovanim, trdno voljo, da bi vsem gluhonemim v dosego tistega namena, za katerega so ustvarjeni in z vsemi sposobnostmi obdarovani, podelili potrebno pomoč: da bi jim izkazale neprecenljivo dobroto krščanske, verskonravne vzgoje, do katere imajo kot ljudje in kot udje krščanske cerkve ter človeške družbe neizpodbito pravico; da bi s tem velikim delom pravičnosti in usmiljenja napram takim nedolžnim, več tisoč let svojega odrešenja čakajočim nesrečnikom oprostile človeštvo velike sramote, da mora gledati bitja svojega rodu v živinskem stanu.«

In ni mu dalo miru. Čutil je, da je veliko zamudil in vest ga je pekla, ker ni že prej mislil na gluhoneme reveže in jim pomagal. Spomnil se je odrastlega gluhonemega, ki ga je imel med svojimi verniki na Banjšicah. Zamujeno je hotel popraviti.

Poiskal je bogoslovnega profesorja Mozetiča in moža sta se posvetovala in nakupila več izvodov Čehove knjige ter jo razposlala na vse dekanate s prošnjo, da bi jo duhovni brali in se po njej ravnali. Zastonj sta upala na uspeh. Duhovni so se ustrašili hieroglifom podobnih znamenj, preveč truda bi jih stalo učenje in podučevanje. Knjige so vrnili....

Kanonik Stanič ni obupal. Iskal je, prigovarjal, navduševal in končno je našel učitelja Antona Pagona, ki se ni zadovoljil samo z normalko, kjer je učil, temveč je vzgajal tudi posamezne gluhoneme, dasi ni poznal Čehove knjige. Večkrat se je udeležil kanonik pouka in koncu leta 1837. je pripravil in uredil vse, da je Pagon lahko pokazal, kaj se da z gluhonemimi doseči.

»Ta izkušnja«, — je zapisal pozneje Stanič — »pri kateri se je zbralo mnogo odličnih gostov, je že radi svoje novosti več pokazala, nego so vsj pričakovali. Veselje, ki je z obraza sicer zanemarjenih gluhonemih odsevalo njih trud, da bi svoje misli z besedami izrazili sta izvabila iz marsikaterega očesa navzočih skrivno solzo pomikovanja in radosti! Kdor je bil navzoč, je gotovo čutil, da bi se za tako zapuščene sirote kar je mogoče storilo.«

In kanonik je pritiskal naprej in dosegel pri konsistoriju, da je naslednjo pomlad poslal tiskano okrožnico vsem duhovnikom, opozarjajoč jih, da je njihova dolžnost skrbeti za vzgojo in pouk gluhonemih....

Ko se je mudil tista leta o počitnicah doma v Bodrežu, kjer je vodil dela pri popravljanju rojstne hiše in vesel prepeval narodne pesmi, ni pri tem zabil započetega podvzetja v korist gluhonemih. Kanalskega učitelja Valentina Tomana je navdušil ob čehovi knjigi in mož se je res človekoljubno žrtvoval in učil tri gluhoneme z vspehom, da je pri preizkušnji l. 1838. v Gorici znanje njegovih gojencev, vse navzoče prijetno osupnilo.«

Po teh dveh vspehih izkušnjah je kanonik začel delati na to, da bi se osnovala redna šola in zavod za gluhoneme. Konsistorij je storil svoje, prihajali so darovi in podpore od vseh strani, Stanič sam je dal prvo leto kot prvi 500 goldinarjev in obljubil stalno podpirati zavod, in 22. aprila 1840. je bil ustanovni dan goriške gluhonemice, prve v slovenskih deželah.

Kanonik Starnič je bil ves srečen. V prvi vrsti je poslej skrbel za svoje gluhoneme, med katerimi je preživel dan za dnevom ves prosti čas in jih učil in zabaval, kakor je vedel in znal. Iz Catinellijeve hiše v Nunski ulici, kamor se je bil preselil, je hodil v zavod in kot so ga bili prej študentje veseli, so se ga veselili gluhonemi. Prinašal jim je razne darove, obljubljal vsakemu psaomeznemu in vsem, kar je vedel, da jim ugaja, in gojenci so ga ljubili kot očeta.

Leta 1844. na dan 24. junija jim je pripravil posebno veselje: peljal jih je k Materi božji na Sveto goro.

(Dalje pride.)

Šibe potrsa.

Že tri dni sem so se ob zgodnjih urah čutili potresni sunki. Posebno močni sunki v četrtek in petek zjutraj, obakrat skoro ob istem času, ob 4.30 uri. Okrog Tolmezza na južnem Tirolskem je že vsled teh zemeljskih tresljajev precej škode. Učenjaki trdijo, da je ognjišče tega potresa nekje ob jadranskm morju. Potres so čutili v Trstu, pri nas v Gorici, po Tolminskem, na južnem Tirolskem, v Nemški Avstriji in tudi na Francoskem. Posebne moči pa ni pokazal nikjer in ni povzročil nikjer razun v Tolmezzo škode. Tudi človeških žrtev še ni zahteval.

Varujte se sleparjev!

Živimo v času, ko se ničvredneži poslužujejo najnesramnejših sredstev, da bi udobno in brez dela živeli na račun revnega ljudstva. Med take ljudi spada tudi neki gospod »Kragelj«, ki se je potepal te dni po Tolminskem in Kobariškem. S seboj je nosil neko pismo, ki ga je sam napisal in naslovil na svoje ime. V pismu pripoveduje, da se je drju Besednjaku posrečilo doseči, da se bodo kobariškim občinam delile v povzdigo živinoreje krave in voli brezplačno. Razdelitev krav je prevzel g. Klavžar, ki je njega pooblastil, da vso akcijo izvede pri kmetih, ki hočejo dobiti živino. Mora se samo obvezati, da jo bo držal pri sebi do 1. VII. 1925. Posestnik, ki prevzame živino plača 130 lir kot jamstvo, da bo izpolnil to obveznost. To pismo je prečudni »Kragelj« napisal v Gorici dne 9. XII. 24. Pismo je sam podpisal takole: za drja Biteznika-Križman«. — S tem pismom je nesramnež hodil okoli kmetov v Ladrah. Posestnik Sovdat Franc v Ladrah št. 6 je sleparju verjel in mu je tudi že plačal 130 lir. »Kragelj« mu je izdal pobotnico. Pozneje pa mu je denar vrnil.

Na koncu pisma je še dodal: Za informacije obrnite se eventuelno do g. Frandoliča, davčnega uradnika v Vidmu, ki je pa menda vsak dan v Kobaridu. V gostilni pri g. Frandoliču v Kobaridu je tiček g. »Kragelj« tudi prenočil v četrtek, a zjutraj je izginil, ne da bi poravnal računa.

Osebe, ki so imele z gosp. »Krageljem« opravka, naj skušajo dognati, kdo je bil pravzaprav ta »Kragelj«. Naznanijo naj ga orožnikom in uredništvu našega lista, da ga spravimo na varno. Našim ljudem pa vsaj bo tudi ta slučaj v pouk, kako morajo biti dandanes previdni pred raznimi sleparji.

Pozor!

Dvolirski bankovci zgube svojo veljavo z 31. decembrom t. l. Kdor jih ima, naj jih pravočasno zamenja, da ne bo prepozno.

Stari predsednik - novi predsednik

Za zopetnega predsednika avstrijske republike je bil izvoljen zopet stari, častitljivi dr. Michael Hainisch. Zanj so glasovale vse stranke, razen 90 socialnih demokratov.

Dijaški dan.

Katoliško dijaštvo si je po vojni izbralo praznik Brezmadežne za svoj dan, za praznik svojih načel. Leto za letom stopajo na dan 8. decembra vrste dijakov in dijakinj k obhajilni mizi in priznavajo tako javno svoja načela ožarjena v svitu krščanskih resnic. Tudi letos je katoliško dijaštvo v Sloveniji na tih, a vendar svečan način proslavilo svoj dan. Da bi že skoraj tudi krščansko-socialni dijaki v naši deželi sklenjeni manifestirali za svoje ideje!

Glasilo goriškega ljudstva je
„Goriška Straža“.
Slovenci čitajte
in širite svoj list!

Mestne novice.

Požar na goriški pošti.

V zadnji številki smo poročali, da je gorelo na goriški glavni pošti. Škoda je precejšnja. Družba »Assicurazioni Generali«, ki je lastnica hiše ima 55.000 lir škode. Poštno ravniteljstvo pa še več. Poštna blagajna se nahaja začasno via Mazzini 4 (prej via Municipio). Ob tej priliki so gospodarski krogi v mestu zopet začeli živahno razpravljati, kje naj bi bil sedež glavne pošte. Misli se tudi na otvoritev podružnice v Gosposki ulici (via Carducci), kot je bila pred vojno.

Prosvetna zveza.

Organizatorični tečaj se začne na praznik sv. Štefana ob 8. uri zjutraj. Društva, priglasite takoj udeležence!

Prosvetno glasilo.

»Naš čolnič« se je priljubil mladim in starim. Za božič izide v lepi opremi. Dolžnost vsakega zavednega fanta in mladenke je, da povsod in ob vsaki priliki agitirajo za naše mladinsko glasilo. Praznik sv. Štefana in novo leto sta določena za podrobno agitacijo. Naročniki dobe čeke, da bodo laže pošiljali naročnino. Fantje, dekleta, napravite veselje »Našemu čolniču« in naročite ga številno!

Darovi.

Za *Alojzijevišče:* O priliki zlate poroke gg. Franc in Uršule Trampuš v Kostanjevici nabrali svatje 63 L. Neimenovana iz Gor. Brji pri Rihemberku 50 L. Srčna hvala! V občini Livek nabrali 3 in pol kvint. krompirja, 1 kvint. fižola in 50 L. denarja; mlekarna v Gorenjem koncu (Plohi, Perati, Pk, Ovsa) darovala en hleb sira. G. kuratu P. Jelovčanu in vsem plemenitim dobrotnikom, pa tudi fantom in dekletom, ki so živila nabrali: Bog stotero poplačaj! Neznani vojak iz Pevme 100 L. Prav iskrena hvala!

V pojasnilo — *Za Sirotišče in Alojzijevišče* je prispevala k pošiljatvi iz sv. Križa tudi župnija v Vel. Žabljah in sicer 2 polna voza: krompirja, turšice, zelja, fižola, repe in dr., za kar se darovateljem najsrčneje zahvaljujejmo.

Listnica uredništva.

B. M. Trst. Za sedaj smo dopis odložili; prosimo, da zlasti take dopise spišete bolj točno, jedrnato in natančno. Ravno taki so zelo važni.

V. K. Breginj-Logje: Prizadeti naj prijavi svojo terjatev glede zavarovalnine pri Istituto nazionale per l'assicurazione di infortuni di lavoro — Trieste, Via Valdirivo 40.

Kaj je novega na deželi?

Solkan.

Z ozirom na dopis, v katerem smo pred kratkim govorili o davkih na pse, smo se uverili, da je bil očitek napram g. Mattuoliju neopravičen. Ob času ko je bilo treba javiti pse je imel g. Mattuoli dva psa, za kateri je popolnoma v redu predpisano pristojbino v znesku L 55. Toliko v popravilo, ker nočemo nikomur delati krivice.

Kobarid.

(Krvosesi v kobariški okolici): Vendar se je začelo, namreč z zapiranjem raznih krvosesov ubogega, prestrašenega ljudstva. Precej časa so se pitali na krvi ljudi in jih mozgali, in to pod krinko posredovanja vojne odškodnine, oziroma predujmov. Ljudje so podpisavali, seveda večina zapeljani in ne vede zakaj gre, menice in nesreča je bila tu. Šlo je za težke stotake in tisočake. Ljudje, prestrašeni vsled neprestanih groženj in raznih pohodov, si niso upali niti dosti vpraševati nasvetov, in so seveda plačevali. Grožnje s sodnijo, orožniki so bile na dnevnem redu. Upati je, da bo sedaj temu vendar konec. Kobariškim orožnikom je ljudstvo hvaležno, da so zastopili pot temu umazanemu početju. Seveda vse ne pride na dan, ker je marsikako obtežilno pismo šlo na kosce radi varnosti, a vendar ljudje hranijo še. — Za sedaj je eden pod ključem. Drugi, ki menda tudi ne bo angeljsko čist, šepa še vedno okrog. Med ljudmi se govori mnogo. Vsaka ohcet ima svoj konec. — Ljudje, če prestopi Vaš prag tak zajedavec, poleno v roko.

Breginj.

Veste, vas Breginj je tam nekje na koncu sveta, zato nas le redko kdo obišče. Ker pa sta pred kratkim obiskala naše društvo g. okrožni predsednik iz Iderskega in g. okrožni pevovodja iz Kobarida s še petimi tovariši, smo jima vsi člani iz srca hvaležni za pobudne besede k vstrajnosti. Zavedamo se, da nam je društvo skupna družina, zato hočemo trdno držati za prijeti plug, da nam bo društvo tudi skupno ognjišče, kjer se bomo ogrevali za izobrazbo duha in srca.

—

Naš mogočni Bismark je še vedno res velemogočen . Ni mu zadosti, da nas je od spomladanskih volitvah učil in varal: Vsi volilci poslanci Besednjaka so hinavci in odpadniki, zastopnki pol. društva »Edinost« pa kratkomalo mladiči in nezreli politiki. Čas pa nam je že pokazal, kako lepo se ta politika ujema z otroškim postopanjem dr. Slavika napram dr. Biteznik, katerega je spravil pred italijanske sodnike. Isti velemogočni gospod nam s svojimi odrdbami od časa do časa gospodarsko škoduje. Tako je zadnjem času milostno dovolil, da sme tovorni avto, ki prihaja po drva, le do njegove hiše in ne do skladišča drv pod hrib »Brdo«. Koliko škode trpijo ljudje s tem, ko morajo še posebej plačevati voznika, da spravijo drva v vas, naj le dobro premisli velemogočni g. Bismark! Sicer pa bo pojasnilo še sledilo.

Štjak.

Na praznik brezmadežnega spočetja smo obhajali tukaj izvenredno slovesnost, na katero smo se pripravljali s tridnevnico. V nedeljo in na praznik je bilo skupno sv. obhajilo, h kateremu so pristopili vsi člani in članice Mar. vrtecev in Mar. družb. Skupno je bilo okoli 300 obhajil. Na praznik ob 2. uri pop. smo se uvrstili pred farovžem v procesijo in nič manj kot 120 nas je korakalo med petjem Mar. pesmi za Mar. zastavo v cerkev in sicer najprej dečki in mladeniči, potem deklice in dekliška ter ženska Mar. družba. V cerkvi je bil najprej govor, (ta dan že tretji), potem sprejem prvih 7 mladeničev v Mar. dr. za mladeniče, ki se je ta dan ustanovila. Potem je bil sprejem deklic v dekliško in žen v žensko Mar. dr. Nato je bil sprejem prvih 20 dečkov in nekaj deklic v Marijn vrtec, kateri šteje sedaj 20 dečkov in 39 deklic. Vsem ostane v spominu prizor, ko sta se oba Mar. vrteca in vsi na novo sprejeti obrnili proti ljudstvu ter glasno vprašali: »Tata, mama, bratje, sestre! Ali hočete tudi vi postati Mar. otroci, da bomo vsi ena Mar. družba?« Marsikatero oko je takrat zasolzelo. Pred pridigo in po pridigi, kakor tudi med sprejemom je krasno prepevala dekl. Mar. dr. razne Mar. pesmi kakor: Marija skoz življenje. Trenutek je prišel vesel in dr. Oba Mar. vrtca in obe Mar. družbi štejeta sedaj 127 članov, kar ni malo, ker to znaša skoro osmino vsega prebivalstva tako raztrešene duhovnije, kakor je štjaška, katera ne šteje nič manj kot 16 vasic, ki so raztresene po do 600 metrov visokem hribu in po dolini Raše in katera spada pod dve županstvi: Štjak-Vrabče, pod dve sodniji: Sežana-Ajdovščina; pod

BRESKVE!

Enoletne breskve cepljene na divjakih, močna zdrava drevesa amerikanskih vrst - **May flower, Victor, Amsden, Triumph, Wadel-Elberta** nudi po nizkih cenah

O. VOIGTLÄNDER
cvetličarsko podjetje,
Gorica, Via Casa rossa 11.

✝

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče in stric

IVAN PEČENKO

po dolgi in mučni bolezni 12. decembra mirno v Gospodu zaspal.

Žalujoče družine
Pečenko - Kodrič in Hmeljak.

Rihemberg - Polje

✝

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče, stari oče in tast v dobi 58 let

Anton Jerkič
fotograf

včeraj ob 17 h previden s svetotajstvi za umirajoče preminul. Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v pondeljek 15. t. m. ob 10h zjutraj izpred sanatorija pri Sv. Justu na mestno pokopališče.

Gorica, dne 13. decembra 1924.

Terezija Jerkič roj Kragelj, soproga.
Vlasić Antonija, Jerkič Ana in Helena, hčerke.
Vlasič Vlasta, unukinja. Vlasić Vladimir, zet.

Velja namesto posebnega obvestila.

dve prefekturi: Trst-Videm; pod enem šolski direktorij: Rihenberg. Hvala Bogu, da se nahaja vse to vsaj v eni državi.

* *

Pred kratkim so v Štjaku vkradli kar celega in živega vola in sicer prav pred hišnimi vrati. Če vkradejo kokoš, no, to gre že lahko, aki kar vola gnati iz štale in ga tako spraviti, da pri takošnjem hitrem iskanju ni bilo mogoče najti niti sledu, to je že nekaj.

* *

Burja postaja od leta do leta hujša. Ta kako ne bi bila, ko je gladijo pot z izsekavanjem gozdov? Sekira poje neprenehoma po hrastih, katere so kmetje radi pomanjkanja drugih dohodkov prisiljeni prodajati, da plačujejo visoke davke in krijejo domače potrebščine. Toda kaj bo potem, ko izginejo gozdovi? Res gorje, ti ubogi kmet, gorje!

Kal nad Kanalom.

Bilo je približno pred 35 leti, ko so naši predniki sezidali pri nas za našo gorsko vas veličastno cerkev, 32 m široko in 15 m visoko. Koliko so morali naši predniki žrtvovati denarja, blaga in dela, da so postavili tako stavbo, posebno če pomislimo, da so morali privažati pesek od Soče po kozjih poteh skoraj 600 m visoko. Ljudje so bili složni in versko vneti in zato so dosegli svoj namen. Ta krasna cerkev pa je bila porušena med vojno tako, da so ostali od nje skoraj samo goli zidovci. Leta 1920. so jo začeli popravljati, a vsled raznih zaprek, so jo do letošnje spomladi komaj pokrili. Šele letos spomladi so jo začeli zopet popravljati. Zadruga »Cooperativa Colliana« v Kojskem jo je v tem letu mojstrsko izdelala tako, da nič ne zaostaja za prejšnjo cerkvijo. Tudi zvonik je dobil novo obliko; ta je bil nižji kot cerkev. Bil je še od stare cerkve in vsled tega se ni nič kaj podajal novi veličastni cerkvi. Vneti duhovnijani so prispevali deloma z denarjem, deloma z delom in blagom in kmalu je bil zvonik popravljen in dobil je povrhutega še, kar prej ni imel, 7.5 m visoko piramido vrhu glave. Seveda je tudi vlada precej pripomogla za zvonik, ker drugače bi skoraj ne mogli sami domačini kriti vseh stroškov.

Četrto nedeljo v adventu, to je 21. t. m. bo domači g. kurat vsled pooblastila Prevzv. knezonadškofa, slovesno blagoslovil to novo cerkev.

Ob temu slovesnemu trenutku je naša dolžnost, da se javno zahvalimo gospodu Ing. D'Orlando comm. Ermes, ravnatelju »Ufficio Ricostruzioni« v Gorici, ki nam je šel v svoji ljubeznivosti kolikor je le mogel na roke posebno gledé zvišanja zvonika; enaka zahvala naj velja g. Ing. Dorcich Rihardu ter Ing. Caccese Francu, katera sta vodila vestno in natančno vse delo. Tudi gosp. tehničn. asistenta Petra Capuzzo ne smemo pozabiti v svoji zahvali, kajti tudi on je veliko pripomogel, da se je delo izvršilo točno po načrtih in preudarku, on je bil tudi vesten tolmač naših želj in potreb pri vladi.

Domačih dobrotnikov pa ne bomo hvalili, ker njihovo požrtvovalnost in odprto srce hvali in oznanja delo samo.

Col.

Med našo mladino se slišijo glasovi, da se obnovi nekdaj uspešno delujoče »Katoliško izobraževalno društvo«, kjer bi praznovalo društvo letos 20 letnico svojega obstanka, hočem v ta namen nekoliko opisati delovanje društva v teh dvajsetih letih. Ustanovljeno je bilo leta 1904. ter je bila v predvojnem času v najlepšem procvitu. V teku desetih let je uprizorilo 36 predstav, med katerimi je bilo več za naše ljudstvo zelo poučljivih. Imelo je tamburaški in telovadni odsek. Kakor vsem društvom, tako je tudi našemu vojna prekinila delovanje. Po vojni je bilo zopet obnovljeno ter so bile vprizorjene tri predstave. Obnovljen je bil tudi tamburaški zbor. Ko se je pa pred dvemi leti začelo preganjanje društev je to zopet zaspalo. Kakor se sedaj sliši, se namerava zopet obnoviti. Želeli bi, da bi se oklenili v obilni meri te prepotrebne kulturne organizacije. Torej, fantje in dekleta, pokažite tudi vi, da niste zadnji med drugimi društvi. Ako bo vaše delovanje imelo res uspeh, boste s tem pokazali našo vas v najlepši luči. Obenem bo tudi zadovoljen gospod dopisnik, ki vas je parkrat v »Goriški Straži« nekoliko okrtačil. Kakor vsak začetek bo gotovo tudi ta težak. Toda s požrtvovalnostjo se vse doseže. Torej pogum in korajžno na delo!

Valuta.

Dne 3. decembra si dobil:

za 100	franc. frankov	126.25 do 126.75	Lir
za 100	belg. frankov	115.— do 117.—	Lir
za 100	švic. frankov	446.— do 446.—	Lir
za 100	češ.-slov. kron	69.— do 69.50	Lir
za 100	dinarjev	33.60 do 33.85	Lir
za 1	šterling	107.— do 107.25	Lir
za 1	dolar	22.90 do 23.—	Lir
za 1	zlato marko	443.— do 447.—	Lir
za 100	avst. kron	0.0320 do 0.0330	Lir

Beneške obligacije.

Dne 3. decembra: Srednji kurs L. 82.07, v Trstu 82.20; v Milanu 82.25, v Rimu 82.10 L.

Za božič in novo leto

dobite veliko izbero razglednic, okraskov za božično drevo, svečic, tintnikov, albumov in raznih drugih predmetov za božična darila pri znani domači tvrdki - - - - Knjigarni K. T. D. (Katoliški knjigarni) v Gorici, Via Carducci 2, Založili smo nov molitvenik (škofa Dobrile) v raznih finejših vezavah primernih kot darilo za božič in novo leto.

IŠČEM SLUŽKINJO, pridno in pošteno — tudi priletnejšo — za vsa hišna dela in ki se razume nekoliko pri kuhanju. — Prednost imajo one, ki se držijo službe dolgo časa. Naslov pri upravi.

NEKDO JE ZGUBIL v soboto dne 6. t. m. nikelnasto žepno uro s srebrno verižico od Gorice do Grgarja. Pošten najditelj je naprošen, da odda upravi »Goriške Straže« proti primerni nagradi.

GRAD! — Na prodaj je grad, kateri obsega 40 sob, 2 dvorani, 8 kuhinj, 1 hlev, 2 vodnjaka, 3 manjše in 1 velik vrt, pripraven za vsako obrt, gostilno ali hotel in celo za samostan. Pojasnila daje oskrbnik Švagelj Jože v Štanjelu št. 4. — Cena gradu je 200.000 lir.

NA PRODAJ JE BLAGAJNA iz druge roke. Naslov pri upravi lista.

Izšel je dr. Valjavčev ‚Slov. ital. slovar'. Obsega 404 strani in okrog 50.000 besed. — Oblika enaka kakor ital. slov. del. Cena: trdo vezan Lir 22. Prodaja Katoliška knjigarna v Gorici. — — — —

Kavarna Principe Umberto in slaščičarna
lastnik D' ATRI MARIJ
Corso Verdi 1. (Hiša Marzini v Gorici).
Elegantno shajališče, dvorana z biljardom. Najboljša kava espres, napolitanske sladčice, izvrstno pecivo, najboljša čokolada, likerji prvovrstnih tvrdk. Delikatese domačih in tujih kolonij.

Fotograf JOSIP NARDIN
se je preselil iz ul. Via Carducci na Koren, nasproti Attemsove palače.

Oskrbništvo deškega semenišča v Gorici išče
hlapca
za delo na polju.

PARNI STROJ 14—18 IP poceni proda H. Žvab — Skopo p. Duttogliano.

GOSP. ODSEK TRGA VIPAVE odda v najem pašnik »Ravnik« na Nanosu izmeri 110 ha potom javne dražbe prvo nedeljo po novem letu t. j. 4. januarja 1925. ob 11. uri dopoldan v občinski pisarni v Vipavi.

Pašnik je izključno za ovčjerejo ter ima k temu potrebne hleve in orodje. Poleg tega je na razpolago več njiv.

Natančneje podatke se izve pri gosp. odseku v Vipavi.

Prodajalne „Čevljarske zadruge" v Mirnu
Gorica, Corso Verdi 32 - Trst, Via dei Rettori 1
ter komisijske zaloge po celi Julijski Benečiji so založene z „Adria-Sandali"
letošnjega izboljšanega izdelka.

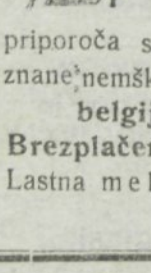

Prva slovenska tvrdka
JOSIP KERŠEVANI
Gorica, Piazza Duomo št. 9 (desno)

priporoča svojo trgovino najizvrstnejših šivalnih strojev iz svetovno znane nemške tovarne „MUNDLOS", dvokoles znamke orig. „KOLUMBIA", **belgijskih pušk ter vse k temu spadajoče predmete.**
Brezplačen poduk v umetnem vezenju, šivanju in krpanju.
Lastna mehanična delavnica in popravljavnica **Piazza Duomo 5** (vogal ulica Rabatta).

Plačam najvišje cene
za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk, veveric, jazbecev i. t. d. i. t. d.
Prodajam **pasti in posebno meso** za lov na divjačino.
Delavnica za strojenje in barvanje.
Nihče nima pravice kupovati zame. — — — — — — — —

Walter Windspach - Gorica
Via Carducci štev. 6.

Pozor na izpremenjeni naslov!

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

PODRUŽNICA
Ljubljanske kreditne banke v Gorici
Corso Verdi „Trgovski Dom"
Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica in rezerve:	**CENTRALA**	Rezerva S H S
Din. 50,000.000	**LJUBLJANA**	**Din. 10,000.000**

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.
Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje